

Kolizje istniejącej sieci dróg szybkiego ruchu z korytarzami ekologicznymi

Sieć dróg szybkiego ruchu w Polsce powstaje od ponad 20 lat a zakończenie budowy planowane jest do 2025 r. Autostrady i drogi ekspresowe posiadają z zasady ogrodzenia ochronne, co powoduje, że tworzą one całkowite bariery ekologiczne dla zwierząt lądowych – bez względu na natężenie ruchu pojazdów i konstrukcję drogi. Szczegółowa analiza kolizji istniejącej obecnie sieci dróg szybkiego ruchu (wrzesień 2015) z siecią korytarzy ekologicznych i siedlisk fauny pozwoliła na wskazanie 20 najbardziej konfliktowych odcinków dla zachowania łączności ekologicznej. Drogi te przecinają korytarze ekologiczne o znaczeniu paneuropejskim i krajowym na łącznej długości ok. 481 km (tabela). Większość dróg szybkiego ruchu wyposażona jest w rozwiązania służące minimalizacji oddziaływań barierowych (głównie w postaci przejść dla zwierząt), które powodują częściowe zachowanie łączności ekologicznej w obszarze przecinanych siedlisk i korytarzy. Działania minimalizujące odznaczają się różną skutecznością i niestety nie wszystkie odcinki istniejących dróg posiadają właściwe rozwiązania chroniące ciągłość środowiska. Przejścia dla zwierząt są często niedostosowane do wymagań fauny a ich liczba jest zbyt mała, rzadko budowane są w Polsce mosty krajobrazowe służące zachowaniu ciągłości priorytetowych siedlisk i służące wszystkim gatunkom zwierząt i roślin – w efekcie kolizje sieci drogowej z korytarzami ekologicznymi pozostają jednym z priorytetowych zagrożeń dla ochrony różnorodności biologicznej w skali krajowej i kontynentalnej. W poniższej tabeli (tabela) zestawione zostały najbardziej konfliktowe odcinki istniejących dróg szybkiego ruchu - uwzględniono drogi przecinające korytarze ekologiczne na najdłuższych odcinkach oraz kolidujące z kluczowymi odnogami korytarzy.

Sieć dróg szybkiego ruchu w Polsce powstaje od ponad 20 lat, niestety niektóre, starsze odcinki nie posiadają odpowiednich działań ograniczających barierowe oddziaływania na faunę i łączność ekologiczną. Fot. Rafał T. Kurek

Tabela. Najbardziej konfliktowe odcinki istniejących dróg szybkiego ruchu kolidujące z korytarzami ekologicznymi o znaczeniu paneuropejskim i krajowym

Droga	Odcinek	Odcinki kolizji z korytarzami ekologicznymi (km)	
		korytarze paneuropejskie	korytarze krajowe
A1	Swarożyn-Lisewo	47,57	1,2
	Lubicz Dolny-Kowal	16,27	2,63
A2	Świecko-Nowy Tomyśl	40,96	53,52
	Słupca-Wartkowice		45,15
	Zgorzelec-Krzywa		36,1
	Brzeg-Krapkowice		24,22
A4	Nogowczyce-Kleszczów		11,1
	Niepołomice-Tarnów		7,9
	Tarnów-Rzeszów		23,3

Droga	Odcinek	Odcinki kolizji z korytarzami ekologicznymi (km)	
		korytarze paneuropejskie	korytarze krajowe
	Goleniów-Gryfino		26,13
S-3	Pyrzyce-Gorzów Wlkp.	12,17	8,9
	Gorzów Wlkp.-Świebodzin	19,92	18,11
S-5	Kaczkowo-Korzeńsko	4,21	
	Olsztynek-Nidzica	8,90	
S-7	Skarżysko-Kamienna-Chęciny	6,75	2,86
	Myslenice-Lubień	4,25	
	Wrocław-Zduńska Wola	12,37	24,14
S-8	Radzymin-Wyszków		10,69
	Jeżewo-Białystok		10,19
S-69	Milówka-Zwardoń	1,62	